

Jihad en kolonialisme – Lucas Catherine en Kareem El Hidjaazi

Mensen denken graag dat de wereldproblemen zo complex zijn dat een eenvoudige oplossing niet bestaat. Door zo'n redenering te maken kunnen ze hun eigen verantwoordelijkheden doorschuiven naar 'boven'. Maar wat de oneindige conflicten in het midden-oosten betreft is er niets minder waar. Er is een duidelijke link tussen het westers imperialisme (kolonialisme is daar een vorm van) en de onstabiliteit van die hele regio. De vele vormen van 'Jihad' die we kennen zijn een gevolg van een process die al sinds de eerste koloniale avonturen van het westen bezig is.

Lucas Catherine, die voor ongeveer 2/3 van het boek aan het woord is, doet zijn best om ons een duidelijk beeld te geven van onze koloniale geschiedenis. Hij begint zijn verhaal in de Caraïben tijdens de ontdekking van Amerika. Daar worden we al meteen geconfronteerd met de harde feiten: onze voorouders hebben daar gewoonweg onmenselijke dingen gedaan. Maar zijn verhaal gaat verder in de tijd en in de ruimte. Hij bespreekt de inval van Napoleon in Egypte 3 eeuwen later, daarna de kolonisatie van heel Afrika, Oost-azië en het Midden-Oosten (nog een eeuw later). Uiteraard vergeten we hier niet het koloniale avontuurtje van de 'Belgen' in Congo en omstreken. Ik hoor u al meteen opmerken: maar dat is allemaal al heel lang geleden!

De lange-termijn gevolgen van die 'oude' ingrepen worden ook goed beschreven in dit boek. Je zou zeggen dat het probleem zich oplost op het moment dat al die landen onafhankelijk zijn geworden van hun westerse onderdrukker maar het (bewust) vernietigen van taal, cultuur en geschiedenis van een volk doet wat met een mens. Ik zou het allemaal met één gezegde kunnen samenvatten: 'de meest effectieve manier om een volk uit te roeien is hun kennis van hun eigen geschiedenis te vernietigen en ontzeggen (George Orwell). De westerse ingreep in al die landen hebben er voor gezorgd dat de natuurlijke ontwikkelingsprocessen van die landen niet goed zijn verlopen. Je zou kunnen zeggen dat deze werelddelen hun Middeleeuwen niet hebben meegemaakt en dat ze daarom zich niet hebben kunnen ontwikkelen tot een 'moderne' beschaving. Nadat wij daar zijn vertrokken zijn onze grenzen gebleven en hun eigen verleden heeft zich niet kunnen herstellen. Voor het midden-oosten zijn er twee belangrijke voorbeelden: het Sykes-Picot verdrag en de creatie van de joodse kolonie (Israel). Met de eerste hebben we hun grenzen voor eeuwig vastgelegd en met het laatste hebben we een permanente draaiende haat-producerende machine. De auteur behandelt verschillende andere gevallen die minder bekend zijn maar minstens even interessant zijn om te weten.

Buiten de gevolgen van toen zijn we nog altijd actief bezig met het koloniseren van Afrika en het Midden-Oosten. Vele bestaande dictaturen zijn er gekomen door het westen en worden nog altijd gesteund door het westen. De vele reactionaire krachten worden constant tegengewerkt en onmogelijk gemaakt. Je zou de schuld aan de Amerikanen kunnen geven maar Europa heeft even vuile handen. Daarnaast is er nog het economisch aspect: het westen, overtuigd dat zijn wil universeel is, doet zijn best om heel het midden-oosten en Afrika om te vormen tot consument van westerse producten (zowel materiele goederen als politieke systemen).

Het laatste deel, geschreven door een moslim, is een goede aanvulling voor het boek. Hij begint met zijn levensverhaal die als praktisch voorbeeld kan dienen voor het eerste deel en daarna komt hij terug op de punten die in het eerste deel al uitgebreid aan bod zijn gekomen. Je zal meteen opmerken dat El Hidjaazi overtuigend Moslim is maar als je inziet dat dit hetzelfde is als overtuigend Christenen dan is dat niet storend.

Toch heb ik enkele negatieve opmerkingen. Alhoewel ik het eens mee ben dat integratie 'hersensroof' is heb ik de indruk dat Lucas Catherine pleit voor een Islam maatschappij binnen onze eigen maatschappij (aangezien integratie niet wenselijk). Het zou zelfs racistisch zijn van ons om te eisen dat ze zich moeten integreren. Het is zo dat integratie de diversiteit teniet doet en dat daardoor culturen verdwijnen (zowel die van ons als die van hun) maar dan moet je wel een conclusie durven trekken: als het niet aanpassen is dan moet je oprassen. En dit besef hebben weinig mensen (daarom neem ik het hem niet kwalijk): onze multiculturele maatschappij is een bedreiging voor culturele diversiteit en is geen duurzame oplossing voor de onrechtvaardige situatie. De oplossingen gaan de oorzaken moeten ongedaan maken: stoppen met

het steunen van Israel (en al de andere westerse pionnen in die regio) en de wereld structureel dekoloniseren.

Het stoort me ook dat het Islamitisch kolonialisme niet in vraag gesteld wordt. Uiteraard is die veel minder ingrijpend geweest dan de westerse variant maar die heeft ook verschillende volkeren en culturen uitgeroeid. Moslims waren even radicaal in hun overtuiging dan onze christelijke voorouders en hebben ook vele gebieden onderdrukt.

Maar buiten deze opmerkingen is het boek een must-read voor iedereen (zowel westerling als gekoloniseerde die naar de waarheid op zoek is). Het is eigenlijk een manifest tegen imperialisme, en daarom geef ik hem ook 5/5. Als je dit leest dan kan je niet anders besluiten dat imperialisme in het algemeen zo snel mogelijk moet verdwijnen als we een rechtvaardige wereld willen maken. Mensen die deze conclusie niet maken na het lezen van dit boek zijn ofwel racist, imperialist of gewoonweg debiel.